

(0138)



LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONAPREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2'50

DE DIJOUS A DIJOUS

LAS FESTAS REPUBLICANAS



ERA donar una idea completa de la estancia de 'n Salmerón á Barcelona, contant tots els incidents y detailant tots els obsequis y homenatges de que ha sigut objecte, no 'na bastaria de bon tres ni mitja dozena de números de LA CAMPANA DE GRACIA: ens faria menester escriure un volumín libbre. Las condicions especials de nostre senmanari 'ns obliga á fer obra de condensació.

Preparatius

Se degueren á las iniciativas brillants del incansable Lerroux associat al Sr. Corominas, President de la Junta municipal y al Sr. Junoy, y contant ab la cooperació

L'arribada

Difficil fora pintar l' aspecte que oferia en tota la seva llargada la barana de la vall del carrer de Aragó, atapahida de gent que la convertiren en una especie de tribuna pera esperar el pas del tren que conduchia á 'n en Salmerón: més difícil encare descriure l' animació extraordinaire de la gentada immensa que omplienava ls encontorns del baixador del Passeig de Gracia. ¡Quina alegria y quina espectació, y quin ardor en mitj de aquella maror, en que tothom pugnava pera veure arribar al apóstol!

Quan aquest aparegué y logrà instalarse en el carruaje que se li tenísa preparat, ab sa figura arrogant, ab son rostre expressiu, en el qual la virilitat del pensament se barreja ab la dolsura y la benevolensa, ressoná un alarit immens d' entusiasme, que ja no havia de cessar en la mitja hora llarga que durá'l transít desde 'l baixador fins al Hotel Colón. La multitud ho emplenava tots els pedrisos, els arbres del Passeig y 'ls balcons de las casas. Tothom aplaudia y aclamava al jefe de la Unió republicana, que seguia pausadament, Passeig avall, rodejat de milers y milers d' entusiastas. Una colossal onada de generació semblava endurser' com una barqueta aquell carruaje, desde 'l qual l' hosta ilustre de Barcelona, emocionadissim, saludava al poble que li té conferida la seva representació. May s' havia vist una recepció més grandiosa y al mateix temps més cordial. Las autoritats havian prohibit l' ostentació de banderas y símbols... No eran necessaris. L' espectacle guanyá en caràcter imponent lo que hauria tingut de pintoresch. Lo que constitueix aparato, 'ls monárquichs s' ho guardan per ells, el monopolian, y fan bé: ¿com quedarien si haguessin de prescindir de tots els postissons enlluernadors?

De manera que ab la seva prohibició acentuaren en-

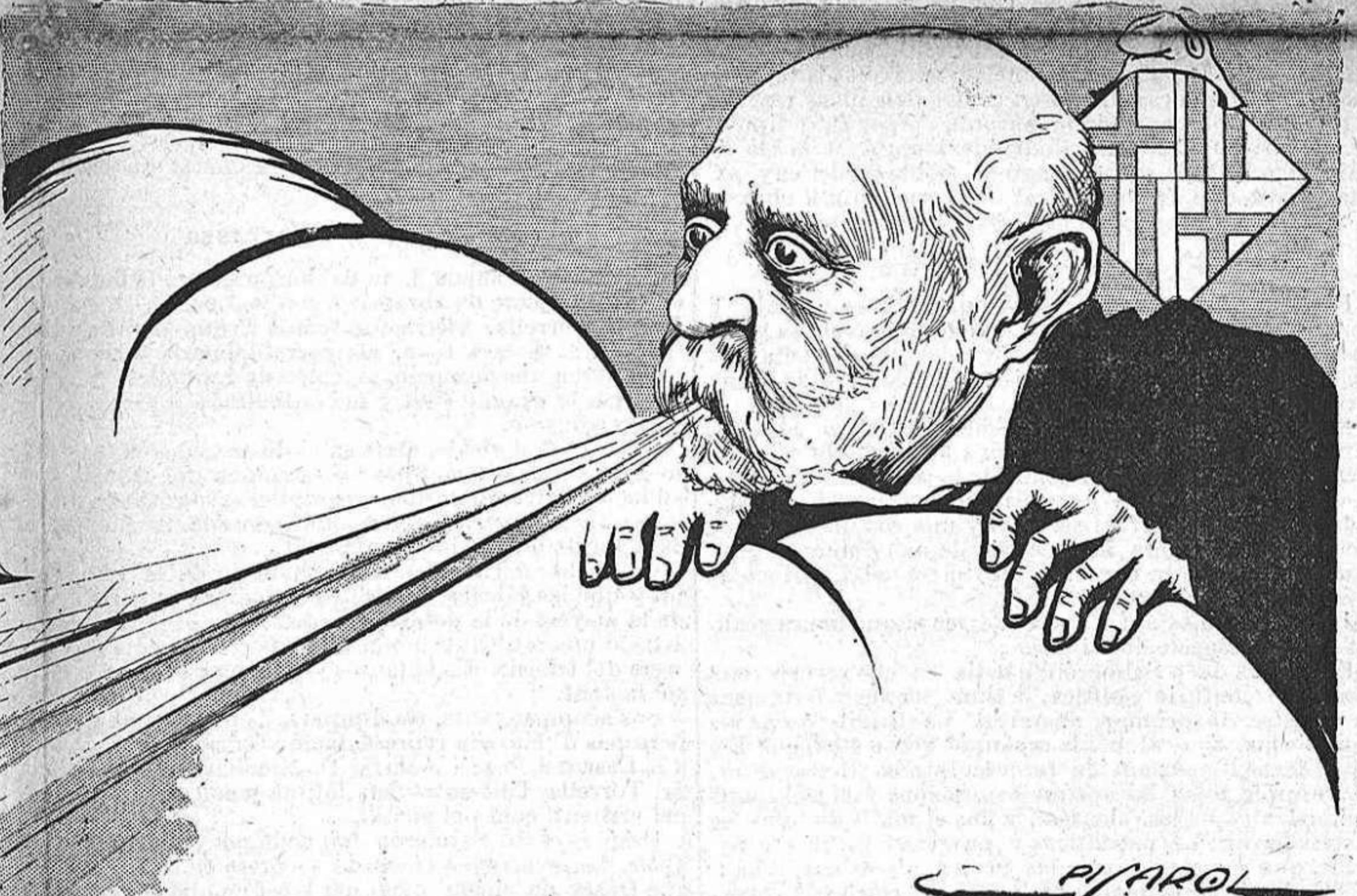
Plassa de Catalunya, atapahida de gent, oferia un aspecte maravellós. La riuada al desembocar en la Plaça s' havia transformat en un lach serè com els de la lliure Helvècia. Més de 100 mil persones se congregaren al peu del allotjament, esperant ansiosas qu' en Salmerón aparésquen en la tribuna. La seva presència sigué salutada ab un fragorós aplauso y un clamoreig aixordador, y en un instant se feu un silenci imponent. Era ell, el gran tribuno, el venerable apóstol de les idees progressivas qui anava á parlar.

Ab seu vibrant y ab accent reposat y serè, pronunció un discurs admirable, curt per la seva duració, trascen-

de Barcelona y de tot Catalunya. N' hi havia passa de 150, algunes de elles luxoses, ricas y de gran valor artístich. A Fraternidad s' hi donaren cita las comissions de fora. Transcorregué el dia en una continua fraternitació.

A la tarde, en Salmerón s' hi presentà, rebent afablement, un per un, á tots els representants dels Ajuntaments republicans de Catalunya que's trobaven en el local. Pera tota tingué paraulas d' afecte, pera tots frasses alentidores. Sigué aquell un espectacle de franca cordialitat democrática, que res tenia que veure ab les etiquetas y 'ls envaraments de las recepcions cortesanas.

Ayres republicans



Ab una sola bufada que ho ha agafat de ple á ple,

de tot allò de llavoras, mireu qué n' ha quedat: ¡ré!

dental pel seu alsans: el discurs que se 'n podria dir del agrabiment y de l'esperanca: agrabiment al poble que 'l feya objecte de tan superba demostració; esperança en ell, per l' ajuda que ha de prestarli, en saa lluytas contra la reacció y contra los obstacles tradicionals que impedeixen que un poble perfectament capacitiat pera l' exercici del govern més lliure, pugui realisar els seus destins en bé d' Espanya

Pochs moments despresa la massa popular se dispersava, contents, satisfets, plena l' ènima de aquella alentadors concepcions. La circulació pública per un moment interrompuda s' restablia. Els residents de guardia civil se retiravan, y ab ells els agents de l' autoritat que no tingueren de interesar en res, ni fer á ningú la més mínima observació.

Tothom encomiava la conducta correcta del poble republicà de Barcelona. Els periódics, fins els més reaccionaris, els que no 's treuen mai de la boca los saturnales del 78, reconeixan que la recepció di-pensada á 'n en Salmerón havia sigut un modelo d' ordre, de serietat y de respecte.

Ab un sol acte quedava devanescuda l' infame legenda de falsas imputacions, ab que s' ha procurat estomir á determinades classes socials.

En Lerroux, que ni un moment se separa de la massa popular, mentre en Salmerón rebia 'ls homenajes de un gran número de representacions de Barcelona y de tot Catalunya, se'n enduya á una gran part dels que's trobaven en la Plaça de Catalunya, cap á Fraternidad republicana, electricant'os allí ab la seva paraula ardorosa.

Durant tothom el dia Fraternidad republicana bullia de animació. Las parets del local estaven adornadas ab las banderas y emblemas de las associacions republicanas

Tampoch els monárquichs ne poden tastar d' aquest plat espiritual, tan nutritiu per l' ànima republicana.

La gira del Coll

Es la tercera que se celebra en poch més de un any y mitj, y ha sigut la més hermosa, la més animada de totes. Desde 'l matí á las cincs de la tarda del diumenge sigué aquella montanya 'l teatre de un esclat d' alegria popular.

Magnific era l' aspecte que presentava ab sos vistosos pabellons alsats á competencia per diverses entitats republicanes, en els quals s' hi expenfan tota mena de comestibles; ab un sens ffí de banderas y estandarts que oferien preciosas notes de color; ab la formació aquí y allí y per tot arreu de rodonades que menjaven y beviajan ab regalada francesa; ab el formigueig continué de la gentada, que omplia tots els camins afiluents al lloc del aplech republicà; ab el so de tota mena de instruments, guitarras, bandurries, acordeons y orgas, sobresortint de tant en tant l' espingut de una que altre corneta d' ordres, anyoradissa de l' hora desitjada en que 'l poble realisi les seves reivindicacions.

Y gent de totes las condicions socials; el barret y la gorra, l' americana y la brusa confosas y agermanadas en una mateixa alegria encesa en els cors y radiant en la naturalesa. Y famílies enteras espalyantse, com saben esplayar-se 'l poble català, comedidament, sense perdre mai els sentits. Ni una disputa, ni una qüestió, ni un regany, ni una queixa, ni una mala paraula. Y sobre tot, ni un sol borratxo.

Aquí una rodona, y al mitj un orador enalzint els ideias republicans; allí unas quantas parellas entregant-se als goigs de la dansa: de repent sonan las gralles y 'ls xiquets de Valls alsan en un instant un ferm castell.

Desde las primeras horas del matí, se trobaven en aquell siti l' incansable Lerroux y altres personalitats

entusiasta del partit de Barcelona y de totes las poblacions de Catalunya. Un programa senzill, expansiu, popular, democràtic, franc com el carácter republicà fou el que 's combinà ab notable acert, cumplintse puntualment, al peu de la lletra. Pera la seva realisació s' convallà la moneda que té més estima: l' entusiasme sincer del poble.

No poden ni podrán explotarlas mai aquellas minas d' or pur els Comilas, ni els magnats al servei de la monarquia.

carea més el contrast que 'l poble republicà pretén estableir. La multitud immensa que acudí a rebre á 'n en Salmerón no hi anà pera veure un corteig lluitit: hi anà per acollir per acatar al home que simbolisa las seves aspiracions y condensa las seves esperances redemptoras. Salmerón es la República, y la República es sobria.

Arribat l' ilustre viatger al Hotel Colón, l' immensa

significades del partit republicà barceloní. Envers al mitj dia se presentà a esmorzar ab ells en Salmerón. Una corrent elèctrica d'entusiasme feu palpitar à tots els cors.

Després d' esmorzar, s' empenyà D. Nicolau en recórrer l' aplech, en escalar, ab tot y sos 67 anys, el cim de la muntanya. Es home robust, molt amant de caminar y capás de deixar enrera al més pintat per jove que sigui. En aquests exercicis físics sembla trobar un derivatiu de la seva extraordinaria activitat cerebral.

Son passeig per la muntanya del Coll determina el moment més hermós del popular aplech. Munió de gent el seguian y l' acloamava, rodejantlo sempre, disputantse 'l goig d' estrenyé la seva mà.

Durant aquesta excursió, fou plantat l' arbre de la Llibertat à la sombra de les banderes republicanes. En Lerroux donà importància al acte ab un curt y vibrant discurs dels seus, que sigueu frenèticament aplaudit.

A les cinquena de la tarda, de regres en Salmerón à l' hosteria del Coll, se despedí dels concurrents pronunciando breus paraules. Se li feu una despedida triomfal. Els aplausos y las acloamances s' encençan com un reguer de pòlvora en tot el trànsit, y no cessaren fins qu' estigué re integrat en son allotjament.

Vels'hi aquí un' altra nota brillant y esplèndida de les festes republicanes. Una nova demostració de la cultura, de la morigeració y de las sanas y exemplars costums del poble republicà de Barcelona.

El meeting

La nit del mateix diumenge se celebrà el primer meeting polítich en el grandioso envelat dispost en els solars de la Casa del Poble y altres adjunts, situats en el carrer de Aragó, entre 'ls de Montaner y Casanova.

Un' altra creació de 'n Lerroux. No hi havia à Barcelona un local prop espayós pera contenir à la massa republicana, y s' als l' envelat, qu' es de unas proporcions extraordinaries. Junt al mateix, un gran saló cafè. Y à poca distància, els fonaments y algunes parets de la futura Casa del Poble, que serà un fet, pesi à qui pesi, per honor del partit republicà.

Aquella gran sala de tela fou aixecada ab tot y 'l perrill de la pluja... si bé aquest estava descartat, perque no se si ho saben, pero no ho fassin corre: en Lerroux, per destorzar als regionalistes, no sols està en connivències ab en Maura, sino que s' ha posat també en relacions ab el Pare Etern, havent lograt d' ell, que durant las festes republicanes no faria ploure.

Donchs aquella sala grandiosa y totas las seves avingudes resultaren massa estretas pera contenir à la multitud que s' hi abocà la nit del diumenge, ansiosa d' escoltar la paraula del insigne diputat per Barcelona.

Y l' haurien vista aquella gentada, de peu dret, materialment prempada, esperant per espay de més de un' hora l' arribada de 'n Salmerón, sense llansar un crit, ni exhalar una queixa, ni donar la més petita mostra de impaciencia. Que vsinj' a apendre en la correcció de aquella multitud, composta principalment de obrers, els noys de casas bonas tan amichs de la barrila.

La presència de 'n Salmerón y 'ls seus acompañants en la tribuna, sigué saludada ab un esclat formidabile de aclamaciones y picaments de mans.

Ompliren el difícil dever que 'ls imposaven las circunstancies, en primer lloc el Sr. Coroninas, parlant en nom de la Junta municipal de Barcelona y de la majoria republicana del Ajuntament: tingüé frasses de respecte y consideració al jefe ilustre y preconisà las ventajas de l' autonomia municipal. El seguir en l' us de la paraula 'l nostre company Roca y Roca, que posa de relleu la significació política del viatje de 'n Salmerón y li digué que pera les lluytas contra la reacció y en prò de la República podia contar ab un exèrcit que ha de sortir victoriós per reunir totas las condicions, puig era disiplinat y tenia en el seu jefe una confiança cega. A continuació parlà ab gran eloquència 'l Sr. Juli, en nom de la minoria de la Diputació provincial, excitant als republicans a unir las seves forces en contra dels plans reaccionaris dels governs de la monarquia. Y per fi, 'l diputat per Madrid D. Constantí Rodríguez, portà al poble de Barcelona l' abrasió de germano del poble madrileny, exhortantlos a que fraternalment units secundin l' obra de 'n Salmerón à benefici de la Llibertat y la República.

El discurs del Mestre

Parlà en Salmerón per espay de una hora y mitja. Y parlà com el sol sab ferlo, ab aquella maravillosa grandesa de concepció que tot ho dignifica y ab aquella precisió de concepte qu' es el privilegi dels reys de l' oratoria.

Els que pocas horas avants l' havien vist en el Coll, entregat al bullicios torbellí de una festa republicana, no escatimat la fatiga i congebir la tranquila serenitat, ab que descapellava l' hermosissima concepció, que significa un poderós esforç cerebral y una exuberancia de facultats vocals pera ferse sentir de una immensa multitud congregada en el recinte de un envelat, privat de tota condició acústica!

Ja no serà sols Sant Vicenç Ferrer el que haurà realitzat aquesta especie de miracles.

El discurs de 'n Salmerón irradia en els actuals moments de confusió política, la llum serena y fecondant de un astre de primera magnitud. Va dirigit no sols als republicans, sino al poble espanyol sense excepció. Els republicans l' haurien de fer escuchar en letres d' or, per resumir totas las nostres aspiracions y fins el sentit racional ab que las alentem, y fins el matís de totas las nostres creences patriòtiques y progressives. Els senyors, que no abundan en las nostres doctrinas, l' haurien de llegir pera compéndrelas y respectarlas. Y 'ls espirits sincers veuràn qu' elles solas son las que poden contribuir à la regeneració de la patria.

**

Comensà en Salmerón per donar compte del seu mandat, explicant els motius de las campanyas sostingudas en el Congrés per la minoria republicana. Feu esment del deber que te 'l poble republicà de demanar compte estat als que ocasionaren els grans desastres nacionals.

Preconisà la necessitat de reconstituir un exèrcit y una marina nacionals que retornin à Espanya el respecte que li es degut y assegurin en els casos que poden sobrevenir la defensa del territori patri. No ha fet això la monarquia, y esta vista que no pot ferlo, atents més à sostener un exèrcit pera las institucions que pera la nació.

Entre 'ls serveys públichs que ab preferència ha de atendre 'l partit republicà, s' hi conta 'l de l' ensenyansa, l' elecció del nivell moral y intel·lectual del poble, à qui 'ls poders permanents tenen interès en mantenir atrassat y ignorant. Tot això ho farà sense olvidar las qüestions econòmicas, com n' ha donat probas durant l' última legislatura, contribuint à donar à la llei de alcoholos las úniques condicions favorables à la producció que ofereix. Aquestes condicions han sigut obra del partit republicà.

En la qüestió religiosa fixà 'l verdader criteri de la democracia republicana; marcà ab gran precisió las atriccions del Estat, respecte à las corporacions monàsticas, y feu declaracions de verdadera trascendència. Sen-se renunciar als nostres ideals, que com à republicans som irreductibles, en Salmerón ha concertat una aliança ab els partits liberals dinàstics pera impossibilitar en absolut el projecte clerical de 'n Maura respecte à la reforma del Concordat. Veurem si 'ls partits liberals di'nàstics saben fugir del perill vaticanista. Si hi arriban à caure, el camp monàrquic serà tot ell una taca negra, y 'l partit republicà tindrà la ventaja de ser l'

únich representant de las ideas progressivas. En aquest punt no traballém tant per l' adveniment de la República, com per assegurar la llibertat de conciència.

Contra 'l projecte de Administració local que seria, no el descuaje del caciquisme com pretén en Maura, sino el descuaje de la democracia dintre de las corporacions populares, formulà concepcions de oposició energica, que pendrà per a les proximes discussions, ab l' apoyo ó sense l' apoyo dels partits liberals, que no poden consentir un atac tan tremendo com el que's maquina, contra las públicas llibertats.

A continuació exposà 'l concepte que li mereix l' autonomia municipal y regional. Retxassà ab energìa 'l títol de unitat, desd' el moment que aspira à que 'ls municipis y las regions puguen desarrollar sus peculiares iniciativas, al amparo de una llei constitucional que garanteix l' unitat del Estat. Sobre aquest punt feu declaracions terminants, que devasenix el perill galimatias dels separatismes més ó menos franchs, més ó menos disfressats, y que posan en plet fins l' existència de la nació.

Dintre de l' adopció de las quatre unitats precisas pera que 'l Estat realisi la seva missió social y perque Espanya no deixi de ser may Espanya, hi ha un camp ampli pera desarrollar las lliures aspiracions de la vida regional y provincial.

En aquest sentit el partit republicà està perfectament unit. La realisació práctica dels seus ideals, respecte à l' organisació del Estat serà objecte de bonas intel·ligencies y generosas transaccions, tan mes fàcil d' establecer, en quant aspirém al poder no pel servay y en profit dels republicans, sino pel servay del pafs y pera bé de la patria.

L' última part de seu monumental discurs la dedica en Salmerón à tractar las qüestions del servay militar obligatori, del problema dels cambis y de la tributació, fixantse de una manera especial en els consums, als que califica de contribució progressiva al revés, en quant pesa principalment sobre las classes pobres. En tota aquesta materia donà probas de una competència extraordinaria.

La missió que té 'l partit republicà y 'ls medis que utilitzar pera cumplirla, medis revolucionaris, perque à Espanya no n' hi ha de altres, però d' un efecte segur si sabem procurar, sense impaciències, la santa y suprema conjunció del exèrcit y 'l poble, fou el punt ab que posa digno coronament el admirable discurs, obra à la vegada de un filosop pera sa elevada concepció y de un jefe de govern per sa práctica trascendència.

El poble sovint l' interrompé ab els aplausos: l' ovació que li tributà al final sigueu delit.

Certamen infantil

Sigué la festa culminant del dilluns. Milers de noys y noyes de las escolas lliures y republicanas se congregaren en l' envelat de la Casa del poble, à rebre 'ls objectes adquirits als els fondos de la suscripció oberta per las obres.

L' espectacle era commovedor y alegre: enternia y regotjava al mateix temps.

A las onze de la nit s' hi presentà en Salmerón. No s' pot descriure l' esclat d' entusiasme que s' promogué al rebre l' homenatje de las obreras republicanas.

L' obsequi de La Campana de Gracia

Al mitj dia del dimarts Salmerón ens dispensà l' honor de acceptar un esmorzar íntim que li oferí 'l nostre senyamari en el Gran Hotel d' Orient.

No hem de dir quant y quan li agrafí la deferència que 'ns feu objecte y l' agradable estona que 'ns proporcionà ab sa amable y sempre distingida conversa.

Ademés de las famílies del propietari y redactors de LA CAMPANA, s' asseguren à la taula el fill del Sr. Salmerón, D. Pau, y 'l Sr. Giner de los Ríos, ab sa senyora y sus fills. La dedicatòria del esmorzar estava redactada en el llenguatge oficial de LA CAMPANA, es à dir, en català.

Al final, las senyoras, dirigiren à la esposa del senyor Salmerón, resident à Alhama de Almeria un carinyós telegrama saludantla.

L' excursió à Tarrasa

Aprofitant l' anada d' en Salmerón à aquella industrial ciutat al objecte de abraçar à son vell amic D. Antoni Joseph Torrella, víctima fà temps d' una paràsita que 'l té clavat à casa seva, els corregionalists tarraconsen prepararen una recepció al eminent republicà que superà per sa grandiositat y sa cordialitat à tot lo que podia imaginarse.

Ja durant el viatje, aixis en de anada com en el de tornada, hi hagué en totas las estacions del trànsit una afuixió extraordinaria de republicans desitjosos de saludar y aclemariar. La rápida excursió tingüé tot el caràcter de un viatje triomfal.

Al arribar à Tarrasa, à quarts de sis de la tarde, tot y que les fàbrics encara funcionaven, retinemàt a més de la meitat de la població tarrassenca, hi havia en la estació una multitud inmensa, aixis com en tots els carrers del trànsit. Els aplausos y 'ls vistacs no cessaren un instant.

Sos acompañants, els diputats, 'ls periodistas y altres, persones d' elevada representació s' encaminaren de dret à la Casa del Poble, mentre D. Nicolau feia la visita al Sr. Torrella. Una entrevista intima y conmovedora, tant pel visitant, com per el visitat.

Després el Sr. Salmerón fou acompañat à la Casa del Poble. La recorregué anant de sorpresa en sorpresa. Tingüé frases de sincer elogi per l' esforç que representa l' adquisició en propietat de aquella grandiosa finca, y en compliment 'l seu objecte, 'ls seus fins y la seva creixent prosperitat.

Mentre el Sr. Salmerón y 'ls seus acompañants eran obsequiats ab un exquisit lunch, servit per l' Hotel Peninsular, terminà en las fàbrics la jornada del dia y 'l local de la Casa del Poble s' omplí de gom à gom de una concurrencia composta principalment de obrers vestint l' honrós traió del traball. En l' espayós saló de festas foren destinadas las cadiràs à las donas: la demés concurrencia permaneixà à peu dret, dintre del local, y en els passos y jardí immediats al mateix.

El Sr. Salmerón rebé una visita oficial del Ajuntament, y un' altra dels regidors republicans que avuy constitueixen majoria dintre de la Corporació. El saluà també una nutrida representació d' alumnes de la Escola de Indústries. De tots els pobles del districte vindren també nutrides comissions, aixis com de Sabadell, tots las quals li siguieren ràpidament presentades, perque 'l temps era curt y 's havia d' efectuar un dels actes més hermosos que ha presentiat may Tarrasa.

Tal fou l' oferiment de la Casa del Poble à 'n Salmerón, que després de haver sigut presentat à la concurrencia pel Sr. Marsà, li fou fet en nom de la societat pel Sr. Roca y Roca, director gerent de la mateixa. S' alsa el Sr. Salmerón y pronuncià un dels discursos més hermosos de la seva vida, nutrit de doctrina y radiant d' esperances en tots sentits qu' estén cridades à realizar las Casas del Poble. Un discurs de poch més de un quart d' hora qu' es un monument immortal. Els republicans de Tarrasa deuen ferlo escuchar: ab ell tindran tots els homes de ideas emancipadoras las taules de la Lley de la religió del progrés.

L' anada à l' estació la feu el Sr. Salmerón seguit de una munió composta de milers de persones, que marxa van espayada, pera no produirli molestia y ab l' ordre més admirable. Ans de partir el tren, la multitud era

enorme en els andens de la estació, y las aclamacions ai xordadoras y delirants.

La guardia civil sigué reforçada à Tarrassa; pero no tingüé res que fer.

El ball republicà

Es pot ser el més concorregut que s' ha celebrat à Barcelona. Hi prengueren part més de mil parellas. Hi havia un florit de noyes macas que feyan perde 'ls apòstols.

No totes las donas barceloninas pertanyen à la categoria de aquelles històriques, qu' en determinades circumstancies s' entretenen fent volyar els mocadorets.

Forasters à Barcelona.—Els valencians

Els madrilenys

De comissions y representacions de pobles y entitats republicanas no n' vulguin més aquests dies. Ben apurats ens veuríam si baguessim de ferne la lista. Y així y tot incorreríam per forsa en lamentables omissiones.

Sense pècar d' exagerar, podrém afirmar que hi vingut més gent à Barcelona, atreta per en Salmerón, que per las pobres festas realitzades per l' arcalde Lluch. Las festes republicanes han ofegat à las de la Mercé.

De Valencia arribà una comitiva extraordinaria, entre la qual hi figuraven els coros de la Unió Republicana y de la Casa del Pueblo que son molt notables, així per la qualitat de las veus com per el seu tipich y escullit repertori. La circumstancia de haverrribat els valencians per mar, y 'l dia del aplech del Coll y à l' hora en qu' s'estava aquest més animat, fou causa de que no se 'ls dispensés la recepció que hauríantgut y que 's me reireien.

Pero 'l poble republicà ja s' escabala en tots els actes en que prengueren part: en el concert de Fraternidad republicana, y sobre tot en el tribut públic que l' tributan a Clavé, colocant una corona sobre 'l seu monument.

Dimecres à la tarda arribà l' tren express que conduïa uns 400 republicans madrilenys.

No es pera ser descripta l' entusiasta recepció que tingueren al desembarcar en l' estació de França ni els aplausos ab que 'ls rebé y 'ls acompañà una multitud entusiasta.

El poble republicà de Barcelona s' complau en des truhir, en nom y representació de la ciutat, las insanas antipatis, que algun elements s' han empesnat en protestar contra Ma rit y Barcelona. El Madrid popular no es el Madrid oficial. Y las dos ciutats son germanas y ho seran sempre. El que ho sigueu es obra, no sols nacional, sino de verdader catalanism: que únicament el partit republicà pot portar a terme, ab la virtualitat de las ideas democràtiques y autonómiques de armoniació nacional.

Nous actes y festas

Salmerón durant la seva estada à Barcelona ha visitat alguns Centres, entre ells la Casa del Poble del districte 10, (Olèt) y 'l centre republicà de Sant Andreu de Palomar. Per tot arreu ha trobat un gran entusiasme.

Son pas pels carrers de Barcelona, à pesar de arrigours incògnits, ha donat lloc à tota mena d' expressives demostracions de simpatia y tot sovint de ruidós entusiasmes.

El dimecres à la nit s' efectuà la

Festa de las

que te fé; aquesta classe te esperit de conèxió y de altruisme, y es, per tant, l'única digna de que se la tingui en compte, y si no li tenen, si la desdenyan, brfós y forsa li sobran pera imposarse.

Y aquesta classe, representació de la Espanya nova, admiració de propis y extranys pels grans progrès que ha realitzat en sa educació política, per la cordura de que acaba de donar un admirable exemple, aquesta classe, lo únic sá que queda avuy Á Espanya, està ab en Salmerón, per la República y per la Patria.

En Maura, després del viatge regi, adjudicantse una victòria amanyada, de similars, s'ha creut ab forças pera portar una amenassa al sufragi universal, á la constitució democràtica de les corporacions municipals y provincials, y pera acabar de sotmetre la nació á las imposicions del clericalisme, reconeixent la legalitat de las ordres monàstiques intrusas y sacrificant els furs del poder civil á las ambicions del Vaticà.

Pero l'efecte del viatge regi queda avuy totalment desvanescut y, per lo tant, acaba de perdre en Maura l'punt d'apoyo de sas insensatas pretensions.

En tot Espanya, lo mateix que al extranger, acaba de trobar un eco formidabile l'triomfal viatge d'en Salmerón á Barcelona. L'onada barcelonina inflarà altres onades, y l'mar de la opinió, que's donava per adormit y amansat, farà sentir sas iras, implacable.

Reaccionaris: ja que las oracions es lo únic que bé us escau, postreuvos de genolls y preguéu pels naufrechs.

P. K.



ASI tots els periódichs barcelonins varen reconéixer la importància de la recepció d'en Salmerón. Mes, per algúns d'ells, aquesta especie de tribut á la veritat, va ser com un descuyt, del qual molt prompte varen arrepentirse.

Y la prova es que de tots els actes successius, ab tot y haver revestit tanta ó més importància que'l de la recepció, á penas se'n han ocupat, y d'algún no n'han dit res absolutament.

Aquests periódichs son precisament els que quan el viatge regi tocaven el bombo desaforadament. ¡Pobrets! ¡Quina llástima fá veure's avuy imitant á aquell auzell que quan se veu perdut, amaga'l cap sota de l'ala.

¡No saben á quién auzell me refereixo?

¡Al avestrís!

Aquests periódichs son els avestrussos de la premsa.

Si en Salmerón hagué hagut de complaire á totes las pob'acions que solicitaren una visita d'ell, li haurígt menester permanéixer una llarga temporada á Catalunya.

No podent anar á tot arreu, no aná en lloc. La excepció feta en favor de Tarrasa es deguda á la circumstancia d'haverhi anat á visitar al seu bon amich D. Antoni Joseph Torrella, que allí s'troba malalt. Per aixó permanesqué tan sols poch més de dos hores en aquella ciutat.

Alguns districtes, com el de Sant Feliu de Llobregat, li preparavan una reunió colossal, en la qual hi haurígn pres part tots els republicans d'aquella comarca y de la del Panades.

Mes, ja que no li sigüé possible anar á n'aquell districte, aquell districte vingué á Barcelona á saludarlo á n'ell, per medi d'una nutrida representació de tots els pobles que li sigüé presentada pel incansable diputat Sr. Lletjet.

Mirant á don Nicolau, una dona del poble deya:

—Sembla un sant!

No ho sembla, que ho es. Un sant que's disposa á fer un miracle molt gros.

El de resucitar aquesta pobra nació, perduda y aniquilada per agiotistes y restauradors, frares y monjas, ratas y cuxaratzas.

Els resultats del Congrés lliure-pensador de Roma han sigut espléndits. S'ha deixat establert que'l lliure-pensament no era ni podía ser una intransigència sectaria digne rival de qualsevol dogma pels seus exclusivisms, sino l'imperi de la rahó, el predomini de la ciència y de la llibertat de conciència.

A pesar de lo qual en el Vaticá s'mostran molt disgustats.

El Papa Sastre fins ha ordenat que's fassin rogativas en desagraví de las ofensas que diu que se li han inferit.

Ha fet tart.

Ab la llum elèctrica, ja res hi poden els apagallums d'iglesia.

Un dels resultats més importants del viatje de 'n Salmerón á Barcelona, es la confortació del esperit nacional, de aquest esperit que tant s'empenyen en fer decaure certs elements mal avinguts ab la existència de una Espanya forta y estretament unida.

En aquest concepte quin contrast entre 'ls discursos de 'n Maura, afalagant als regionalistes ab certas promeses ridícules, y l'discurs de 'n Salmerón, tan serio, tan formal, tan categòrich en lo relatiu á la unitat de la patria!

Alguna diferència hi ha de haver entre las cabriolas de la travessura oratoria y 'ls fruits assahonats de una intel·ligència soberana!

Per aixó mentres en Maura, quan se proposa lograr un efecte determinat, no repara ni en els perills de desfer á la patria, en Salmerón traballa sempre en referla, engrandirla y alentirla.

Y ara preguntó: ¿qui dels dos es el verdader home d'Estat?

Per dissimular la ira de que está possehit, el Brusi s'entreté contant els republicans que van anar á rebre á n'en Salmerón el dia de la seva arribada.

Y contant, contant, troba que van ser molt pochs. No hi ha res que dirhi. El dret del patauleig s'ha de regoneixe á tothom.

Y 'l de contar malament, també. Pero, que no badin els reaccionaris. Tant oviat, poden estar segurs de que un dia el poble 'ls arreglará 'ls comptes.

¡Qu' hermosa la Democracia!

Ningú avuy més volgut y estimat qu'en Salmerón! El poble l'aclama al frenètic entusiasme, y ell qu' es sincerament modest, refug aquestas demostracions y fa tot lo possible per evitarlas.

Tal vegada, en sa rahó ilustradíssima, las arriba á considerar com una supervivencia dels temps en que imperava el fetixisme, vinculat avuy en la monarquia.

Si així ho considera, la modestia enganya al emi-sabat.

A n'en Salmerón se l'aclama no en rahó del seu naixement. Es un fill del poble com tots els que li rendeixen el tribut de las sevas aclamacions. No pertany á una casta privilegiada, ni á cap de aquellas famílies que tenen vinculada la més alta representació del poder públic.

Tot lo qu' es ho deu á la seva intel·ligència, y al seu caràcter.

Las demostracions que se li fan, se fan tant á n'ell per lo molt que val com á las ideas que simbolisa, per lo que aquestes idees representan.

Per aixó son tan sinceras y cordials. Per aixó no ofereixen ni la més petita sombra de servilisme ni d'apparat extern. Surten del cor y van al cor. Naixen en l'ànima de un poble y van á l'ànima del més digne representant de aquest poble.

¡Ah, sí! ¡Qu' hermosa es la Democracia!

Contrast.

Va arribar mesos enrera el joven aquél, y toutes las campanas van repicar, menos la DE GRACIA.

En canvi, arriba ara en Salmerón y LA CAMPANA DE GRACIA es l'única que repica.

¡Y ab el gust que ha repicat!

No deuen ser pochs els monárquichs que aquests días no han pogut dormir.

S'atribuïsca á n'en Melquïades Alvarez certas discrepancias ab el criteri de 'n Salmerón, respecte á las intel·ligències ab els lliberals dinàstics pera combatre 'l projecte de reforma del Concordat.

Y no hi havia tals discrepancias.

En Melquïades Alvarez ha declarat que opina exactament igual que 'n Salmerón sobre aquest y sobre tots els punts relacionats ab la marxa del partit.

No es la primera vegada que 'ls enemichs del bloch republicà surten ab aquests infundis.

Pero tan ridícules van sent las sevas maniobras, que al últim no valdrà ni tan sola la pena de rectificàrselas.

UN CRIMINAL



N Joan era un home honrat, s'associà ab un subjecte que no ho era y va perdre sa modesta fortuna; història antiga y sempre nova, que desmenteix a's defensors de la experientia com á mare d'ensenyança y de consell.

Una vegada arruinat, tractà de buscar un empleo: els amichs á qui acudi se l'traiguéen del davant: història antiga també, que's reproduïx invariablement en semblants casos.

Perdudas las esperances y faltat de recursos, se refugià ab la seva família en un quart pis, petit y fosch, y allí esperà á la Providència, la que no tingué per convenient presentar-se en l'espai de quatre mesos. Per fi hi arribà disfressada d'home de negocis que necessitava un escrivent ab bon caràcter de lletra, instruït y honrat. En Joan reunia aquestes condicions y comensá á guanyar vuit rals diaris, traballant desde las set del matí á las nou del vespre, ab lo qual impedia que la seva família sucumbís immediatament. La mort deixava de ser una lletra pagadora á la vista pera serho á tants días fetsxa.

Tot aixó passava en el mes de maig: en el de novembre, y per haverse negat á cometre una infamia, fou tirat al carrer pel negociant que buscava dependents honrats.

Plovía á bots y á barrals, y en Joan, mullat fins als ossos, entrà en sa desmantelada cofurna, ahont el fred gelava las llàgrimes que anava llançant la seva esposa al petonjar el front de una nena de cinch anys, de la qual s'havia apoderat una forta febre.

En Joan, aterrat, se deixà caure en una cadira y amagà l'cap entre sas mans, permaneixent així llarga estona: de tant en tant afansava 'ls cotzes sobre 'ls genolls, com si sos brassos no poguessin sostener el pes del seu cap.

La seu afadigada y sanglotosa de la seva filla arribà á sos oïdis: parlava á sa mareta de una hermosa nina que havia vist días avants anant á passeig ab el seu pare.

Sense alsarsse de la cadira, en Joan examinà ab la vista 'ls objectes que hi havia en l'habitació: l'import de tots plegats no arribava de bon tres pera satisfacer el desitj de la malalta: ademés era ja mitja nit y res podia intentar-se.

El vent fuetejava las parets de la casa, y la pluja petava sobre l'romput vidre de la finestra, contribuït tot això á entenebrir l'esperit. Tant capificat estava en Joan que no notà l'espeternegar de la xinxeta al apagarse, ni l'aparició de la llum al extingirse.

Al demà seguient la nena continuava de perill y parlant de la nina: el seu pare li feu un petó y baixà al carrer.

Eran las vuit y tingué qu'esperar tres horas per veure á alguns dels amichs que l'havíen desatés en sa desgracia: pensava parlàs hi de la seva filla, pero no pogué: insistí més tart, y lo mateix.

Tornà á casa seva: la nena continuava demandant la nina ab un tal accent, que la seva vida semblava dependir de possehir-la. La mare plorava. En Joan, sense pronunciar paraula, feu com qui busca alguna cosa y baixà altre cop al carrer. En això ja 'l sol se'n anava á la posta.

Caminà á l'aventura, encare que sempre, sense donar-se'n compte, anava á parar davant de la botiga de jocuines: sa mirada volia atreure la nina desitjada per la seva pobra filla.

En el curt espai que va entre las primeras sombras y la iluminació dels carrers, en Joan se passà moltes vegades la má pel front, com volgut es bargir un mal pensament... Després desaparegué. La intensitat de la fosca privà de veure ahont se dirigia.

Pochs instants després, un home corria perseguit per altres. Els brassos creuhats damunt del pit el privaven de correr ab lleugeresa. Paraulas extrañas arribaven fins als seus oïdis; pero ell corria, més que ab el temor de qui fugí, ab l'ansietat de qui es esperat...

Per últim sigué detingut. Al lligarli 'ls brassos á l'esquena, caygué á terra una nina.

En un dels presidis espanyols arrastrava després un grillet, pel delict de robo ab fractura, i desveturat Joan. La propietat es sagrada.

JOSEPH NAKENS

106m deuen haver patit durant aquests últims dies las tres, ó quatre ó cinch centas senyoretas distingidas què quan va venir 'l d'allons per tot arreu el seguian, agitant els mocadors, fent el cursi y cridant viva!

¡Veure que ara arriba un home despallat de tota insignia, pel qual no's forman cordons, ni las campanas repican, ni's cantan Te Deum ni res, ni's castells ni 'ls barcos tiran, y que no obstant es rebut com un verdader Messias per un poble electriat que 'l segueix perquè l'estima, y no per cobrar la paga que cobravan aquells días las collas d'aplaudidores d'espardeinya y de levita, contractats per simular lo qu' en els cors no existia!

Paciencia, belles senyoretas; á cada farsa li arriba su San Martin, diu el ditxo: á la que llavors va urdirse devia també arribarli. Per lo tant, no estiguin tristes y apliquinse aquell remey: tila, tila, molta tila.

Baixant del aplech del Coll, un republicà ho cantava: «Hem menjat alegrament en una espléndida sala que té per sostre 'l cel blau y està d'flors alfombrada; hem ballat al só armonios d'una orquestra que llenava torrents d'acorts fraternals y devassals d'esperança; hem rigut com no més riu la gent forta, lliure y sana, y tot això no ha costat á la Nació ni una mala...»

¿Qué tal?... Poden dirlo, ixíx las c'asses privilegiadas quan surten, tambalejant, de las seves festas báquicas?

A pesar de que, com saben, havíam convingut tots en que durant aquests días plougués sense compassió per ofegar de las festas els vergonyosos errors, al sapiguer que venia nostre Jefté prestigiós, vam envir un recado als núvols rovancs el primer acort y ordenantlos que, en obsequi al que 'ns feya el gran honor de visita Barcelona, desessin els llamps y 'ls trons y supengueixin las plujas fins passat el vintinou.

Els núvols, sempre sumisos, si bé no han pogut del tot contenir las seves furias, fent un no petó esfors

han cumplit las nostres ordres, solzament per donar lloc á desarrollar l'programa que havia trassat l'Uniò per celebrar la vinguda del seu suprèm capítost.

De manera que, ja ho saben els desditzats directors de las festas mercedàries:

no cremin cera á Sant Non ni's gasti ré ab Santa Rita,

ni ab Sant Pàncras ni ab Sant Roch.

Si han tingut un temps més maco

de lo que 'ns pensavan tots;

si han pogut mitjà esbravar-se,

exhibint els seus bunyols,

enterrant primeras pedrals y armant partides de joch,

no ho deuen á sants ni á santas,

ni tampoc, com creuhen molts,

als capítroxos de l'atmòsfera: ho deuen á en Salmerón.

C. GUMA



UAN l'Avi Brusi deya que tots els preparatius fets per en Lerroux en obsequi de 'n Salmerón eran vent y no més que vent, ja presentiam que aquest vent republicà acabaria per ferli agafar un refredat.</



XARADA

Jo coneix una minyona
viva com una *dos quatre*,
guapa, instruïda, elegant,
traballadora, galana,
no mes té una *quarta quatre*:
es un poch *primera quatre*,
pro això encar la fa sé hermosa.
Pera mí això es una gracia;

además, es bona *tot*
y per xó lector m' agrada.

J. FARRÉS GAIROALT

ANAGRAMA

¡Quina prédica més prédica
la que ha fet mossen Román!
ab veu de tenor de fira
y ab ridículs ademans
de cómic d'última moda,
parlava del gran *total*
que 'l *tot* exerceix en l' home
y en la dona per casar.
Díu qu' ell arrenca las fullas
de la ignorància just quan
aquesta flor va à badarse
al calor del sol gemat

de la joventut bonica.

Díu que si al tenir quinze anys
las noyes se despedissin
del mon corromput, nefast
al cel hi hauria mes lleno
d'àngellets angelicals.

J. COSTA POMÉS

TRENCA-CLOSCAS

D.º PERE P. CUBELL

Carrer Molas

LLEÓ

Formar ab aquestes lletras degudament combinadas
lo títol de tres dràmas catalans.

A. CARARACH

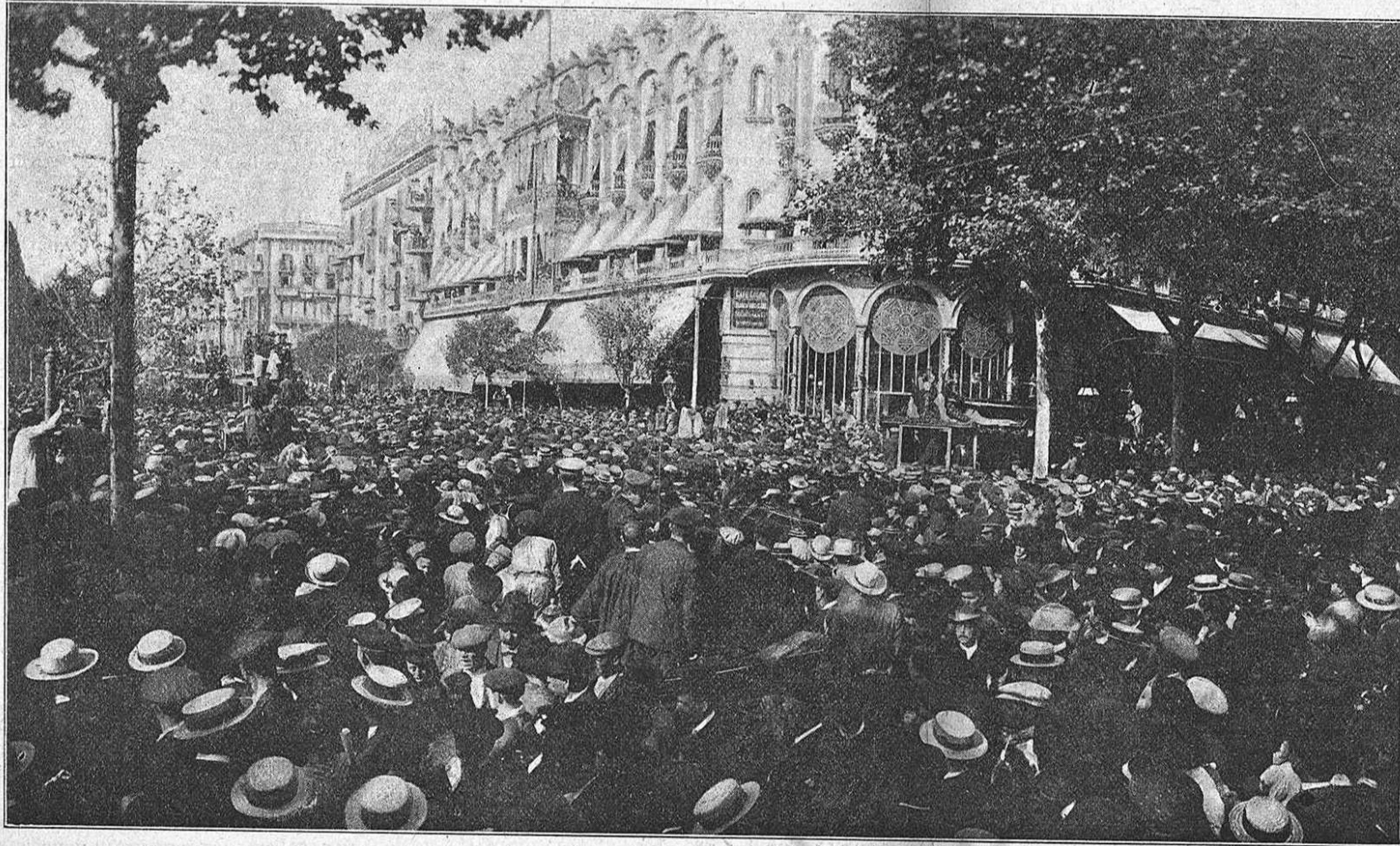
GEROGLÍFIC

: +
I
F I
+
I
X T X T

DOS DE V.



Arribada de don Nicolau Salmerón á Barcelona

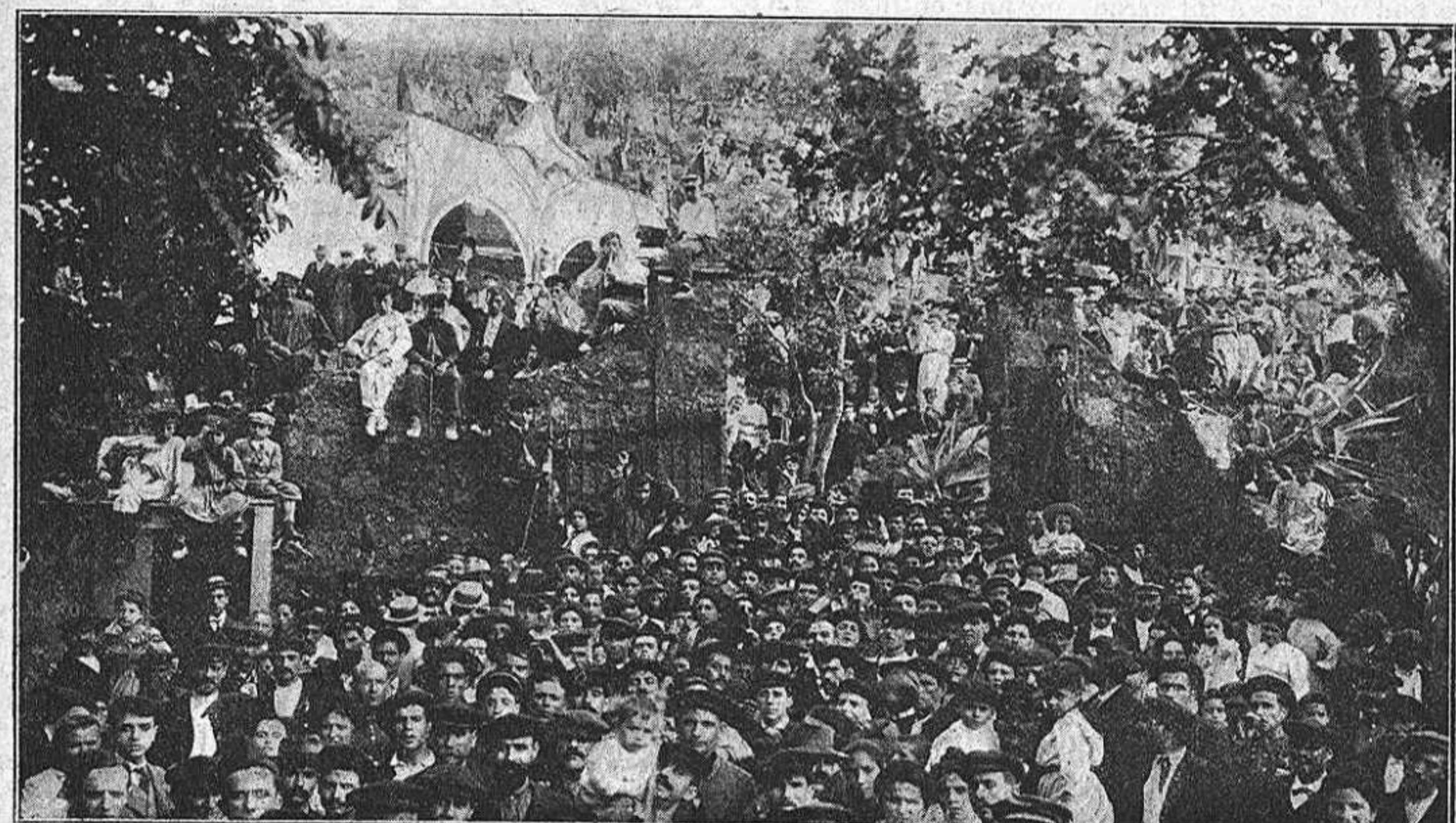


Vista d' un tros de la piazza de Catalunya en el moment en que 'l Sr. Salmerón surt al balcó del seu allotjament.

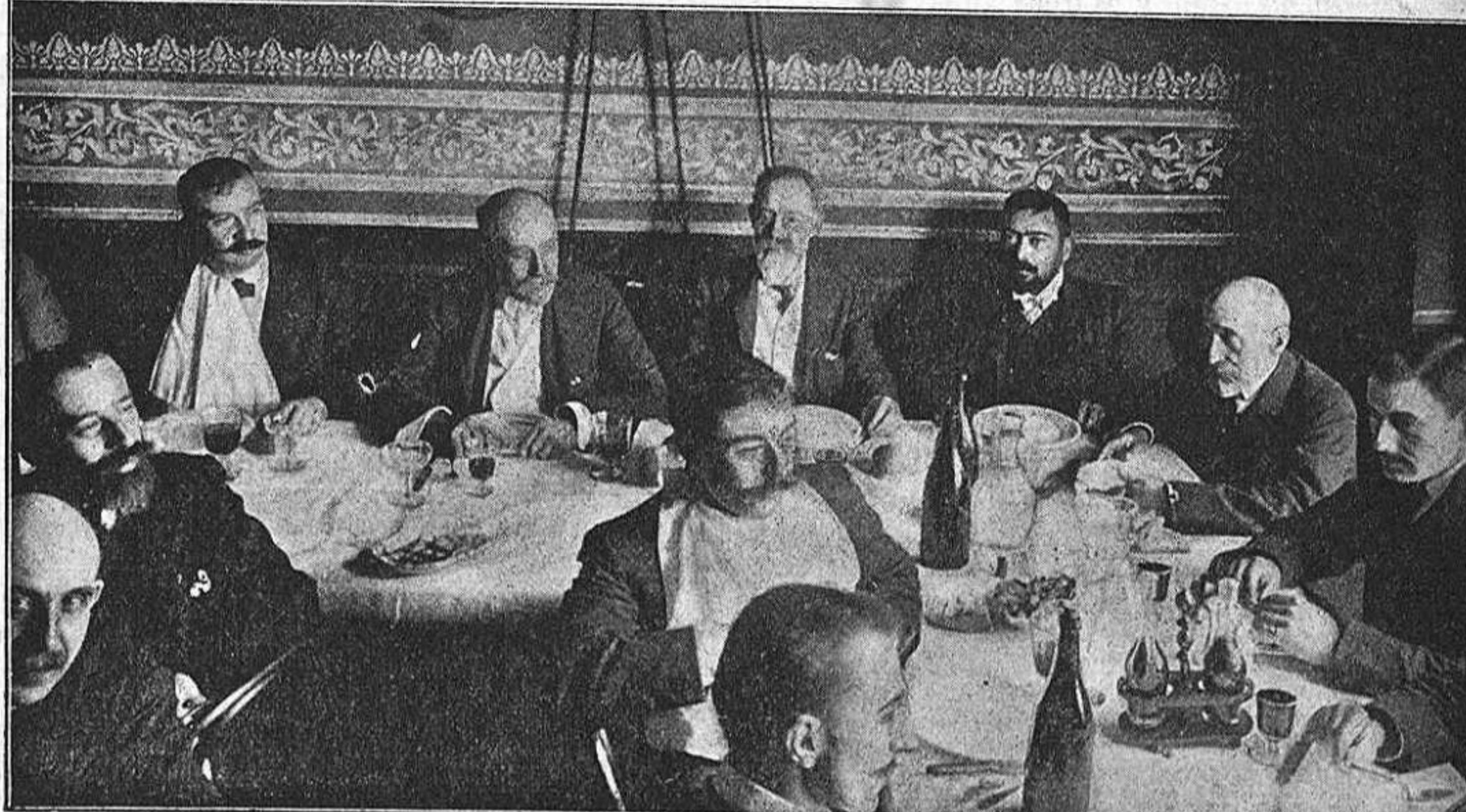
L' aplech republicà al Coll



Al peu de la muntanya.



Escoltant un discurs.



El senyor Salmerón y 'ls seus companys de taula.



Davant de la cantina del Círcul d' Hostafranchs.

Caballers: A. Roca Coll, J. Roca P., Un que no voi
aygna. Ignonet Aseny, P. Presilla, Un petit republicà,
Pantoja, J. Llevon, Enrich y María, A. Aznar, Juan
Comas, M. S. y C., Jaumet M. Vinyals y Capitán Grant:
Ca, ca, ca!

Caballers: Enrich Doménech, Constantino Alberni,
Anton Cararach y Pissarra; Psé! Psé!

Caballer: Retraté de Valls: Gracias.—S. Faló Cabanyes: No val.—J. Bosch Romaguera: Potser sí.—A. Boadas Ribot: Qui sabi!—Luis Targarona: Merci.—J. Pasqual: Veurém.—J. Moret de Gracia: Probablement.—J. Gili: No va.—Joseph Ventura: No serveix.—J. Montabliz: Gracias.—Joanet de Gracia: Idem.—J. Costa Pomés: Molt bé.—F. C. y F., P. Talladas, J. P. V., N. B y L., F. G., E. V., J. P. P., J. de J., S. M.: Rebuit tot lo destinat als Almanachs y gracias.—A. R. y V., J. B., J. A., C. F., F. S. y S., y M. T.: No 'ns possible inserir les cartas que 'ns remeten, per distints motius.—A. B., F. B. y J. B.: Aniran en la pròxima setmana.

Avís

Advertim á nostres corresponials que 'ns es del tot impossible servir exemplars del darrer número extraordinari de **La Campana**, agotat per complert el mateix dia de sa sortida á pesar d' haberse'n fet un tiratje importantíssim.

Sense existencias, donchs, del expressat número y en la impossibilitat de ferne una nova edició, serveixi aquest **avís** de contesta á las numerosas cartas de pedido que desde aquella fetxa venim rebent de casi totes las poblacions de Catalunya.

Imprenta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carretera del Olm, número 8
Tinta Cn. Lorilleux y C.